

Pestprotocol

Pestprotocol - Onderdelen

01

Theorie

- Wat is Pesten
- Voorbeelden Pesten
- Gevolgen

Preventie

- Handelingsperspectief bij pestsituatie
- Stroomschema
- Namen & Rugnummers
- Handreikingen
 - Verschillen Plagen & Pesten – Rollen - Vormen
 - Voorbeelden van positieve manier van met elkaar omgaan
 - Checklist Pestaanpak

02

03

04

Wie zwijgt stemt toe!

Als je pesters **niet** tegenhoudt of er niks van zegt,
dan zien de pesters dat als een vorm van
steun/aanmoediging van jou.

Mizaru ziet geen kwaad ~ *Kikazaru* op hoort geen kwaad ~ *Iwazaru* spreekt geen kwaad ~ *Sezaru* doet geen kwaad.

Pestprotocol – Preventie

Om pesten te voorkomen worden leerlingen met lessen/projecten bewust gemaakt van het pest-probleem. Daarnaast maken de leerlingen kennis met de schoolregels, deze worden aangevuld met afspraken van de klas. De eerste mentorles (Leefstijlles) in klas 1 gaat over het opstellen van “eigen regels”. De leerlingen maken zelf tien regels waar ze zich aan gaan houden. Eén van de regels die altijd door de leerlingen aangegeven wordt, is “niet pesten”. Leerlingen worden gehouden aan de zelf opgestelde regels.

In de mentorlessen wordt in klas 1 en 2 gewerkt aan de volgende thema's:

- Relaties
- Spreken en luisteren
- Digitaal communiceren
- Kwaliteiten en ontwikkelingen

Daarnaast wordt in klas 1 ook de film '*Spijt*', na het gelijknamige boek van Carry Slee getoond met bijbehorend lesmateriaal. De doelstellingen van het lespakket '*Spijt*':

- Leerlingen kennis geven over pestgedrag en hoe het voorkomen, verminderd of gestopt kan worden.
- Leerlingen bewust maken van hun gedrag en de verantwoordelijkheid voor de sfeer in de klas die daarmee verbonden is.
- Leerlingen kunnen en durven verantwoordelijkheid te nemen als er sprake is van pestgedrag.

Het lespakket is onderdeel van de Prima-aanpak. De Prima-aanpak is één van de erkende interventies in Nederland voor het voorkomen en verminderen van pesten.

Al deze lessen zijn gericht op hoe je met elkaar omgaat en hoe je een goed leefklimaat onderhoudt. Direct of indirect wordt hiermee ook aandacht aan pesten besteed.

Pestprotocol

INHOUD

1. Visie	3
2. Inleiding	3
3. Preventie.....	4
4. Handelswijze bij constatering.....	5
5. Namen en adressen	7
6. Handreikingen	8

1. Visie

Op O.R.S. Lek en Linge, vestiging de Lingeborgh wordt op allerlei niveaus serieus gewerkt om leerlingen een veilig en uitdagend leef – en leerklimaat te bieden. In de “Leefstijllessen” en ook op andere momenten besteden mentoren, vakdocenten, coördinerende docenten, teamleiders, conciërges en anderen op een goede manier aandacht aan een verdraagzame, respectvolle omgang met elkaar. Jongeren kunnen pas leren in een omgeving waar goed met elkaar wordt omgegaan, waar ze leren elkaar te respecteren.

2. Inleiding

Pesten wordt op O.R.S. Lek en Linge, vestiging de Lingeborgh, niet geaccepteerd. In dit protocol is vastgelegd wat onder pesten wordt verstaan, hoe er wordt gehandeld om pesten te voorkomen en wat we doen als het toch geconstateerd wordt. Ook zijn verwijzingen naar meer informatie en naar de klachtencommissie opgenomen.

Wat is pesten?

Pesten (op school) is het langdurig/herhaaldelijk uitoefenen van geestelijk en/of lichamelijk geweld door een groep/persoon tegen één of meer medeleerlingen, die niet (meer) in staat is/zijn zichzelf te verdedigen. Een persoon wordt gepest als hij/zij herhaaldelijk en langdurig blootstaat aan negatieve handelingen verricht door één of meer personen.

Voorbeelden

- stukmaken, afpakken en/of verstoppen van eigendommen
- naroeppen, uitlachen en/of belachelijk maken
- schelden of scheldnamen geven, dreigen
- nadoen, imiteren, bij voorkeur sterk overdreven
- uitsluiten van groepsspel of sportactiviteit, doodzwijgen
- fysiek geweld
- afpersing: dwingen om geld of spullen te geven of iets voor de pester te doen
- digitaal pesten; via e-mail, chats, sms, telefoontjes etc.

Gevolgen van pesten

Het gepeste kind heeft verdriet en pijn. Het pesten maakt hem¹ angstig en bang. Hij weet niet hoe het pestgedrag te stoppen en doet geen beroep op volwassenen om hem te helpen of heeft dat wel gedaan zonder resultaat. Redenen om het niet te melden kunnen schaamte zijn of de angst dat het pesten nog erger zal worden. Soms lijkt het probleem onoplosbaar voor het kind of heeft het kind het idee dat hij klikt. Het pesten gebeurt meestal op een zodanige manier dat volwassenen het niet merken.

¹ Voor de leesbaarheid wordt “hem” en “hij” gebruikt, waar hem/haar en hij/zij bedoeld wordt.

3. Preventie

Om pesten te voorkomen worden leerlingen met lessen/projecten bewust gemaakt van het pest-probleem. Daarnaast maken de leerlingen kennis met de schoolregels, deze worden aangevuld met afspraken van de klas. De eerste mentorles (Leefstijlles) in klas 1 gaat over het opstellen van “eigen regels”. De leerlingen maken zelf tien regels waar ze zich aan gaan houden. Eén van de regels die altijd door de leerlingen aangegeven wordt, is “niet pesten”. Leerlingen worden gehouden aan de zelf opgestelde regels.

In de mentorlessen wordt in klas 1 en 2 gewerkt aan de volgende thema's:

- Relaties
- Spreken en luisteren
- Digitaal communiceren
- Kwaliteiten en ontwikkelingen

Daarnaast wordt in klas 1 ook de film ‘*Spijt*’, na het gelijknamige boek van Carry Slee getoond met bijbehorend lesmateriaal. De doelstellingen van het lespakket ‘Spijt’:

- Leerlingen kennis geven over pestgedrag en hoe het voorkomen, verminderd of gestopt kan worden.
- Leerlingen bewust maken van hun gedrag en de verantwoordelijkheid voor de sfeer in de klas die daarmee verbonden is.
- Leerlingen kunnen en durven verantwoordelijkheid te nemen als er sprake is van pestgedrag.

Het lespakket is onderdeel van de Prima-aanpak. De Prima-aanpak is één van de erkende interventies in Nederland voor het voorkomen en verminderen van pesten.

Al deze lessen zijn gericht op hoe je met elkaar omgaat en hoe je een goed leefklimaat onderhoudt. Direct of indirect wordt hiermee ook aandacht aan pesten besteed.

4. Handelswijze bij constatering

Naast de leefstijllessen wordt er opgetreden zodra pesten wordt opgemerkt of gemeld. Hieronder volgt een beschrijving van de stappen die genomen worden, en worden deze stappen ook weergegeven in een stroomschema.

Bij pesten spelen de volgende personen een rol:

- leerling die gepest wordt = pestslachtoffer
- leerling(en) die pest(en) = pester(s)
- de meeloper(s)
- verdediger(s)/helper(s)
- zwijgende omstand(er)s/buitenstaander(s)
- de mentor
- de CD'er (coördinerend docent)
- de teamleider
- de ouders/verzorgers
- Aanspreekpunt pesten

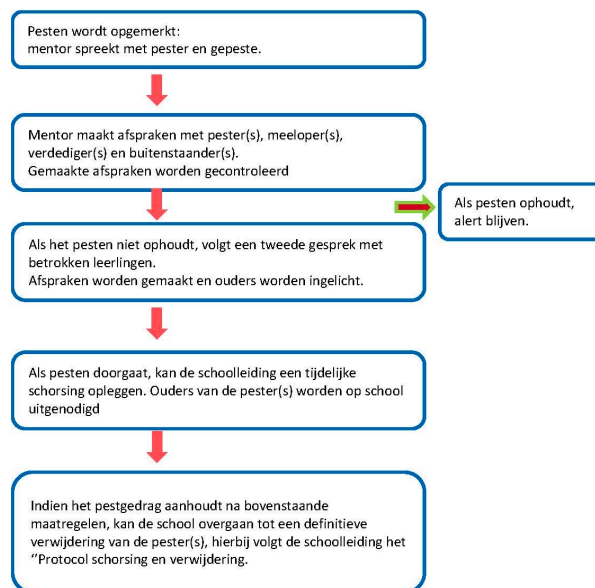
1. Het pesten wordt opgemerkt. Dit kan zijn door de leerlingen, de docenten, ouders, etc. Het pesten wordt door de leerling, ouders of medeleerling gemeld bij de mentor en/of CD'er. In sommige gevallen wordt het pesten gemeld bij de schoolmaatschappelijk werker.
2. Gesprek met de betrokken leerlingen onder leiding van de mentor, met name met de pester(s) en slachtoffer(s). Het gesprek met de pester(s) heeft een waarschuwende functie. De afspraken over gewenste gedragsverbetering binnen gestelde termijn, worden schriftelijk vastgelegd. In overleg met de betreffende teamleider worden bij strafbare feiten verdere stappen ondernomen, zoals het inschakelen van een vertrouwenspersoon, inschakelen van de politie of anders. De ouders van de pester(s) en pestslachtoffer worden op de hoogte gebracht. Aanspreekpunt pesten wordt op de hoogte gebracht van het pestincident en de gemaakte afspraken.
3. De naleving van de gemaakte afspraken worden gecontroleerd en bijgehouden door de mentor, onder supervisie van de coördinerend docent, binnen een termijn van 4 weken. Pestincidenten worden vastgelegd. Aanspreekpunt pesten checkt de stand van zaken bij mentor.
4. Als het gedrag niet stopt, volgt een tweede gesprek met de pester(s) en hun ouders onder leiding van de coördinerend docent. Tevens kan, via het zorgadviesteam (ZAT), begeleiding voor de pester(s) ingezet worden om wel tot gedragsverandering te komen. Daarnaast worden er strafmaatregelen genomen tegen de pester(s). De naleving van de gemaakte afspraken worden gecontroleerd en bijgehouden door de mentor en de CD'er binnen een termijn van 4 weken. De ouders van de gepeste leerling worden op de hoogte gehouden door de mentor. Pesters krijgen opnieuw 4 weken om hun gedrag aan te passen. Pestincidenten worden vastgelegd. Aanspreekpunt pesten checkt de stand van zaken bij mentor en/of coördinerend docent.
5. Als het gedrag van de pester verbetert, dan altijd alert blijven dat het pesten niet weer de kop opsteekt.
6. Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt, wordt een tijdelijke schorsing aan de pester(s) opgelegd door de schoolleiding. Ouders van de pester(s)

worden op school uitgenodigd. Ouder(s) van de gepeste worden ingelicht. Aanspreekpunt pesten wordt geïnformeerd door schoolleiding.

7. Indien het pestgedrag aanhoudt na bovenstaande maatregelen, kan de school overgaan tot een definitieve verwijdering van de pester(s), hierbij volgt de schoolleiding het "Protocol schorsing en verwijdering. Aanspreekpunt pesten wordt geïnformeerd door schoolleiding.

Deze stappen zijn in een stroomschema op de volgende pagina verwerkt.

Stroomschema:

5. Namen en adressen

Aanspreekpunt pesten

Op de Lingeborgh is een aanspreekpunt pesten aanwezig. Het aanspreekpunt pesten wijst de weg naar oplossingen en houdt contact met de desbetreffende mentor en coördinerend docent en/of teamleider, totdat het pesten is gestopt. Hiermee willen wij als school voorkomen dat ouders en leerlingen zich van het kastje naar de muur gestuurd voelen en de zaak verhardt. Daarnaast zijn preventie, registratie en adviseren bij schoolveiligheidsbeleid taken van het aanspreekpunt pesten. De contactgegevens van het aanspreekpunt pesten zijn te vinden op de schoolwebsite en in de schoolgids.

Vertrouwenspersoon

Op onze school is een vertrouwenspersoon werkzaam, die onder andere benaderd kan worden over pesten. De contactgegevens van de vertrouwenspersoon zijn te vinden op de schoolwebsite en in de schoolgids.

Klachtenregeling

Als ouders, leerlingen of medewerkers niet tevreden zijn over de behandeling van een pestgeval, en gesprekken met de personen in kwestie leiden niet tot een bevredigend resultaat, dan kan er een klacht bij de directie worden ingediend. Als dit geen bevredigend resultaat oplevert, kan conform de klachtenregeling een klacht worden ingediend. De klachtenregeling is te vinden op de schoolwebsite. In geval dit ook niet afdoende is, kan een klacht worden ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (www.onderwijsgeschillen.nl/klachten). Deze commissie moet een klacht vertrouwelijk behandelen en binnen 4 weken reageren. Op basis van het advies van de klachtencommissie kan het schoolbestuur maatregelen nemen. Het advies van de klachtencommissie is niet bindend.

Website

www.stoppestennu.nl

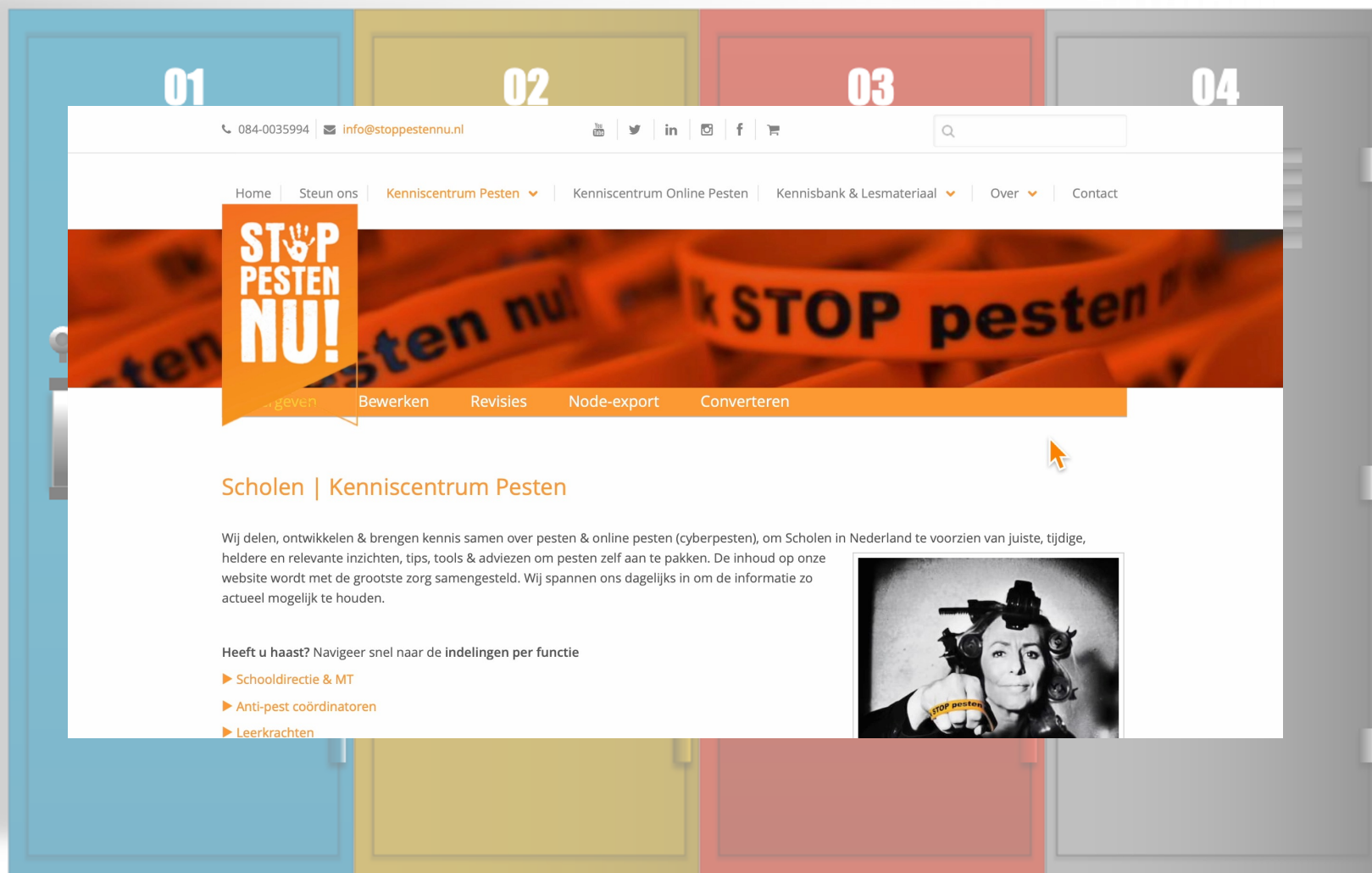
Informatie voor OP'ers & NOP'ers

Informatie voor OP'ers & NOP'ers

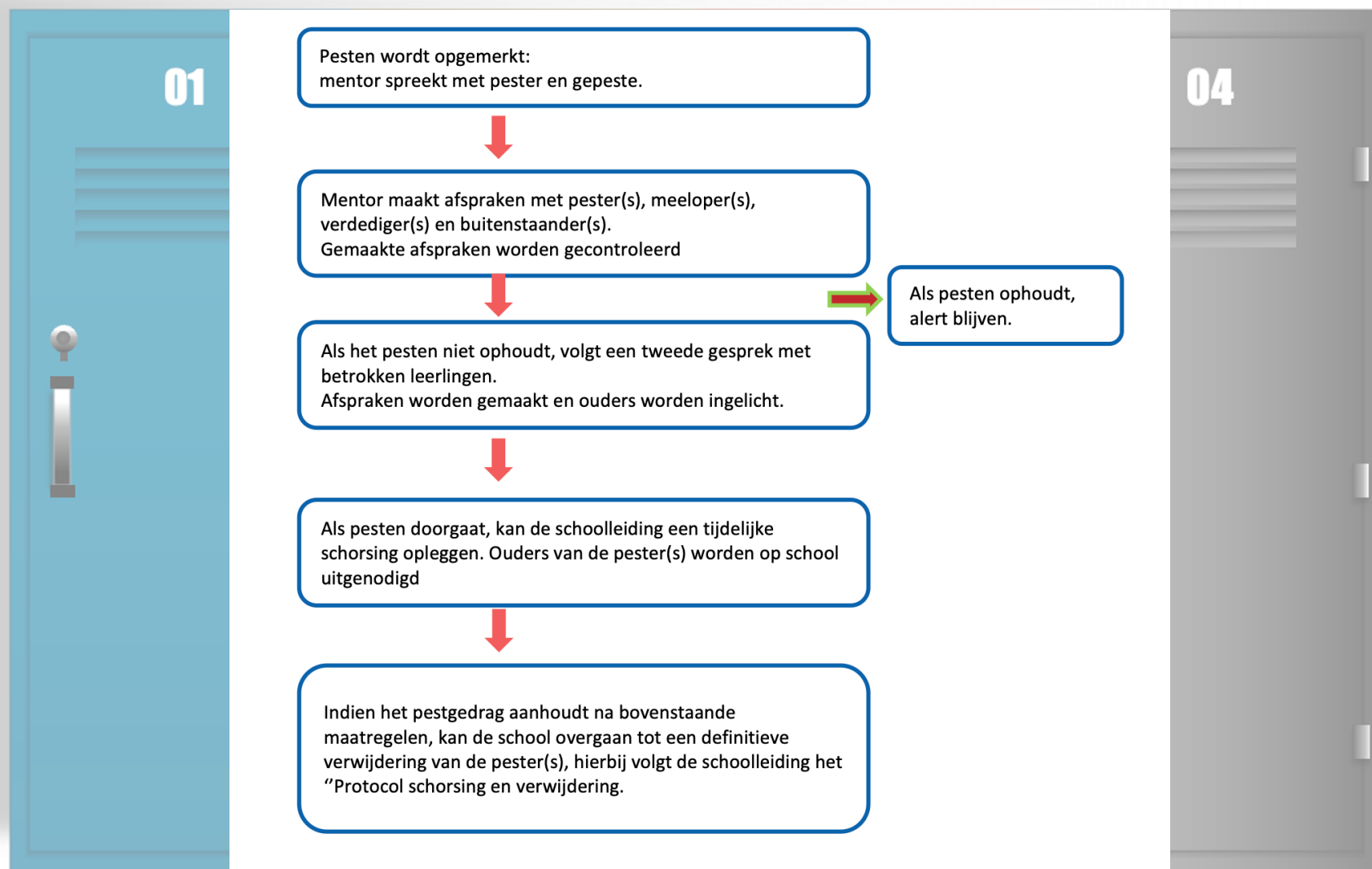
Handreikingen voor OP'ers & NOP'ers

Stroomschema

Handelswijze & Stroomschema

Stroomschema

Vermoedens van pesten

Stappenplan voor digitaal pesten zie pestprotocol

Directe constatering van pesten

01

stap	verantwoordelijk	incident	incident
1	mentor	Melding pestgedrag: Slachtoffer is leerling	Melding pestgedrag: Twijfel dader
2	leerjaarcoördinator	Onderzoek dader(s)	Onderzoek daders
3	leerjaarcoördinator	↓ Daders zijn bekend	↓ Twijfel dader
4	leerjaarcoördinator & ondersteuningscoördinator	Gesprek met daders en slachtoffer, Verslag in dossier	Verslag in dossier
5	leerjaarcoördinator	↓ Informatie aan ouders van dader en slachtoffer	↓ Informatie ouders omtrent twijfel
6	leerjaarcoördinator & ondersteuningscoördinator	a. Slachtoffer pestgedrag adequate hulp bieden (bureau slachtofferhulp en/of begeleiding vanuit school) b. Daders pestgedrag verplichten via o.a. video/film/gesprek, werkstuk zich te bezinnen op de impact van het pestgedrag c. Peer mediation aanbieden aan slachtoffer en dader ↓	
7	leerjaarcoördinator	De afspraken c.q. sancties van punt 6 in een dossier vastleggen	
8	leerjaarcoördinator	↓ Informatie doorspelen aan alle betrokkenen en controle op de uitvoering van punt 7	
9	leerjaarcoördinator & ondersteuningscoördinator	↓ Verlenen van nazorg aan slachtoffer en dader	
10	leerjaarcoördinator	↓ Bij herhaling van het pestgedrag disciplinaire maatregelen naar de daders	

04

1. Pedagogische maatregel
(door leerkracht)

- Waarschuwing (benoemen gewenst gedrag)
- Isoleren
- Conflict bespreken

2. Afspraken time-outplek
en time-out leerkracht

- Gesprek directeur, IB en ouders
- Alle incidenten worden geregistreerd en gemeld aan ouders

3. Gesprek met ouders,
directeur, IB en leerkracht

- Benadrukken ernst situatie
- Onderzoeken mogelijkheden voor externe/interne begeleiding en eventueel extern onderzoek

4. Schorsing (aanleiding)

- Herhaaldelijk fysiek/verbaal geweld richting leerlingen en/of medewerkers die zich daardoor onveilig voelen.
- Herhaaldelijk fysiek/verbaal geweld richting leerlingen en/of medewerkers en niet beschikt over de vaardigheid om dit te stoppen.

4a. Schorsing (stap 1)

- Fysiek/verbaal agressief gedrag naar medeleerling: leerling krijgt gele kaart. Twee gele kaarten betekent een rode kaart.
- Fysiek/verbaal agressief gedrag naar medewerker (of hulpouder): leerling krijgt rode kaart
- Rode kaart betekent schorsing voor één dag.
- Alleen leerkrachten delen - na overleg met de IB-er - gele kaarten uit.
- De rode kaart kan alleen uitgedeeld worden door de directeur (met toestemming van CvB)

4b. Schorsing (stap 2)

- Afhankelijk van de individuele leerling en zijn/haar situatie kan een kaart worden kwijtgescholden.

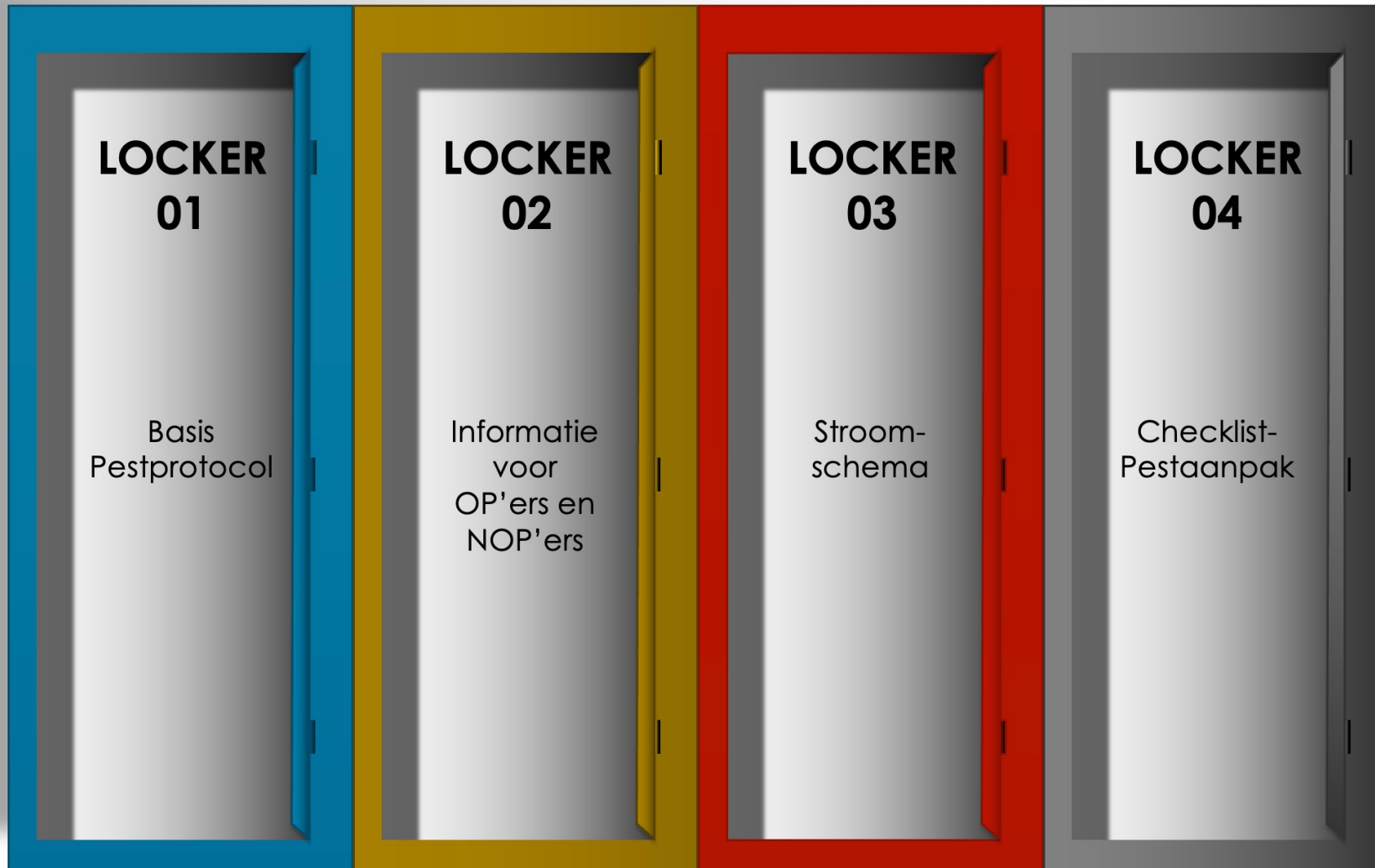
4c. Schorsing (stap 3)

- Ouders worden direct mondeling en schriftelijk geïnformeerd (bij elke gele en rode kaart).

4d. Schorsing (stap 4)

- Wanneer alle interventies niet blijken te werken dan wordt in overleg met ouders, leerkracht, IB en directie gezocht naar een passende oplossing voor het kind en zijn omgeving. Het is mogelijk dat deze dan gevonden wordt buiten school.

Checklist Pestaanpak

Checklist Pestaanpak

01

02

03

04

1. De W's invullen, wat speelt er?

- a. Wie wordt gepest? ☐
- b. Wie pest (en)?
- c. Waarom wordt gepest?
- d. Wie loopt mee/moedigt aan?
- e. Hoe (in welke vorm) wordt gepest/Wat gebeurt er precies?
- f. Wat zeggen de gedragsregels van de school over dit gedrag (wat is de regel en wat is de bijbehorende sanctie?)
- g. Is er sprake van strafbare feiten?
- h. Waar wordt gepest? (in de klas, in de vrije ruimte, bij gym, route school-huis...)
- i. Sinds wanneer wordt gepest?

Checklist Pestaanpak

01

02

03

04

2. Ouders, deel 1/2

- a. Ouders van de gepeste geïnformeerd over pesterijen op (datum)
door.....
- b. Ouders van de pester geïnformeerd over pesterijen op..... (datum)
door.....
- c. Ouders van de meelopers geïnformeerd over pesterijen op..... (datum)
door....
- d. Is er onderling contact tussen de deze ouders?

Checklist Pestaanpak

01

02

03

04

3. De klas

- a. Hoe is de sfeer in de klas?
- b. Is de sfeer in de klas veranderd en zo ja waardoor?
- c. Hoe reageren de leerlingen op elkaar?
- d. Wat zijn de vaardigheden van de leerlingen op cognitief en sociaal gebied?
- e. Wie zijn de leiders?
- f. Zijn de regels en afspraken in de klas duidelijk?
- g. Zijn er bijzondere omstandigheden van buitenaf (bijv. conflicten in de wijk/culturele of sociale verschillen....)?
- h. Zijn er specifieke individuele problemen van de leerlingen?
- i. Is het pestgedrag een nieuw probleem of bestaat het al jaren?
- j. Als pesten een oud probleem is, hoe komt dat dan?

Checklist Pestaanpak

01

02

03

04

4. De A's invullen

Ondernomen actie naar gepeste leerlinge/pester(s)/meeloper(s)/verdediger(s)/
door.....

ACTIE naar alle direct betrokkenen:

De hele groep

Gepeste

Pester(s)

Meelopers

Verdediger(s)

Checklist Pestaanpak

01

02

03

04

5. Ondernomen acties naar de klas

- a. Kring-/Klassengesprek over pesten
- b. Omgangsregels maken/aanscherpen
- c. Oplossingsgerichte aanpak: van een 5 naar een 7+
- d. Les/spelletje (Pestpiramide bouwen, Kwartetten, Roddel remmen, Roze regels, Gedragen gedrag, Itsuptoyou,)
- e. Lessenserie over pesten (DVD Spijt met lessen)
- f. Anti-pestproject
- g. Presentatie door de gepeste leerling
- h. Afnemen enquête/thermometer
- i. Klassenobservatie
- j. Sociogram
- k. Zijn er contacten met externe organisaties voor het aanpakken van dit pestgedrag?

Checklist Pestaanpak

01

02

03

04

6. Ouders, deel 2/2

- e. Ouders van de gepeste geïnformeerd over schoolaanpak op
..... (datum) door.....
- f. Ouders van de pester geïnformeerd over schoolaanpak op....
..... (datum) door.....
- g. Ouders van de meelopers geïnformeerd over schoolaanpak
op..... (datum) door....
- h. Staan deze ouders open om pesten te bespreken/ Zijn zij bereid zich ervoor
in te zetten.

Checklist Pestaanpak

01

02

03

04

7. Collega's

- a. Zijn de collega's (school/vakleerkrachten) op de hoogte van de pestsituatie en de gemaakte afspraken?
- b. Wie checkt het verloop van het groepsproces bij hen?

Checklist Pestaanpak

01

02

03

04

8. Zorg

- a. Wat weten we van de gepeste leerling?
- b. Is hulp/begeleiding nodig? Zo ja welke? (SoVa, vriendschap sluiten, weerbaarheid, negeren, slachtoffergedrag stoppen?.....)
- b. Wie verzorgt dit? (ib'er, leerlingbegeleider, schoolmaatschappelijk werk, specialist..)
- c. Zijn er bijzonderheden inzake de thuissituatie/de ouders van de gepeste leerling? (leerlingdossier). Zorgadviesteam inschakelen?
- d. Wat weten we van de leerling(en) die pest(en)?
- e. Is begeleiding/hulpverlening nodig? Zo ja welke? (SoVa, anti-agressie,.....)
- f. Wie verzorgt dit? (ib-er, leerlingbegeleider, schoolmaatschappelijk werk, specialist..)
- g. Zijn er bijzonderheden inzake de thuissituatie/de ouders van de leerling(en) die pest(en)? (leerlingdossier) Zorgteam inschakelen?

Checklist Pestaanpak

01

02

03

04

9. APC of Aanspreekpunt Pesten

- a. Aanspreekpunt pesten geïnformeerd over pesterijen en aanpak door op (datum).
- b. Vinger aan de pols-gesprek na 14 dagen, met gepeste leerling en ouders. Aanspreekpunt pesten is geïnformeerd: *hoe gaat het nu? Voldoende of meer/anders?* op (datum). *Vervolgafspraken maken en registreren.*
- c. Vinger aan de pols-gesprek na 4 weken, met gepeste leerling en ouders. Aanspreekpunt pesten is geïnformeerd: *hoe gaat het nu? Voldoende of meer/anders?* op (datum). *Vervolgafspraken maken en registreren.*
- d. Vinger aan de pols-gesprek na 8 weken, met gepeste leerling en ouders. Aanspreekpunt pesten is geïnformeerd: *hoe gaat het nu? Voldoende of meer/anders?* op (datum). *Vervolgafspraken maken en registreren.*

Checklist Pestaanpak

Voorbeelden van positieve manieren van met elkaar omgaan

- Elkaar betrekken bij groepsactiviteiten
- Complimentjes geven
- Elkaars afkomst en religie respecteren
- In vertrouwen iets kunnen zeggen
- De andere sekse respecteren
- Elkaars seksuele voorkeur respecteren
- Van elkaar afblijven
- Van elkaars spullen afblijven
- Elkaar met rust laten als dat gewenst is
- Plaats alleen positieve berichten op het internet

